

# Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Σχράντα χρόνια έχουν περάση απ'τήν εποχή που μπορούσε να μετρήση κανείς τὰ γυναικεία επαγγέλματα στα δέκα δάχτυλα τῶν χειρῶν του. Στο μεταξύ ἡ γυναίκα δούλεψε στα χωράφια, ἦταν ὅμως ταυτόχρονα νοικοκυρά, ράπτρια, κομμώτρια, βρακάλα, δακτυλό, νοσοκόμος, πωλήτρια, ἐργάτρια κλπ. Ἡ πρώτη γυναικεία δικηγόρος ἔκανε τρομερή ἐντύπωση. Ἡ πρώτη γυναίκα γιατρός προκάλεσε σκάνδαλο. Ἡ πρώτη ἀστυνόμος χαρακτηρίστηκε ὕβρις γιά τὸ ἰσχυρὸ φύλο. Ἀπὸ τότε ὁ ἄντρας ὑπέστη πολλές ἡττες στὸ πεδίο τῆς ἐργασίας. Ἡ γυναίκα μπήκε παντοῦ. Δὲν ὑπάρχουν στὴν ἐμπόλεμη περίοδο ἐπαγγέλματα στα ὁποῖα νὰ μὴν ἀντικατέστησε τὸν ἄντρα. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ ἐπεξετάθηκε μὲ θαυμαστή ταχύτητα τὰ τελευταῖα χρόνια καὶ προκάλεσε μιὰ ἀληθινὴ ψυχολογικὴ καὶ κοινωνικὴ ἐπανάσταση. Ἡ ἀνάπτυξη τῆς τεχνικῆς πού καταργεῖ ἢ μειώνει σημαντικὰ κάθε σωματικὴ προσπάθεια, ἀνοιξε τὸ δρόμο στὴν εἰσοδο τῆς γυναίκας σὲ κάθε ἐπάγγελμα. Ἀκόμα μπορεῖ νὰ λεχθῆ ὅτι ἐπέτρεψε στὸ γυναικεῖο φύλο νὰ ξαναπεράση, σὲ πολλὰ ἐπαγγέλματα ἀπ' τὰ ὁποῖα εἶχε ἀποκλεισθῆ ἄλλοτε γιατί ἦταν κουραστικὰ ἐπικίνδυνα καὶ θανατικά.

Σήμερα ἡ γυναίκα δουλεύει μ' εὐχαρίστηση καὶ βλέπει μὲ περιφρόνηση καὶ εἰρωνεία τοὺς συντρόφους τῆς. Σ' ἄλλα τὰ ἐμπόλεμα κράτη, τὸ πρόβλημα τῶν ἐργατικῶν χειρῶν εἶναι ἀναμφίβολα πῶς ὀξὺ ἀπ' τὸ στρατιωτικὸ. Ὑπολογίζεται πὼς χρειάζονται 7 ἐργάτες γιά τὴ τροφοδοσίαν, ἐξοπλισμὸ καὶ μεταφορὰ ἑνὸς στρατιώτη. Ὅταν ἀμερικανοὶ ἔφτασαν στὴ Β. Ἰρλανδία εἶπαν πὼς κάθε πολεμιστῆς ἔφερε μαζί του 5 τόννους ὕλικό. Αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ δείχνουν τὴν ἔκταση τῆς ἀνθρώπινης προσπάθειας πού καταβάλλουν οἱ λαοὶ πού θέλουν νὰ μείνουν ἐλεύθεροι. Σ' αὐτοὺς ὄχι μόνο οἱ γυναῖκες δουλεύουν κατὰ ἑκατομμύρια ἀλλὰ πέρνουν μέρος καὶ στὶς καθαρῶς ἀμυντικὰ στρατιωτικὰς ὑπηρεσίες.

Ἔτσι βοηθοῦν τὸ λαὸ τῶν ὑπακούοντα στὸ νόμο, πού τις ὑποχρεώνει νὰ ὑπηρετήσουν τὸ ἔθνος καὶ συγκεκριμένα τὴν πατρίδα τους τὴ Μ. Βρετανία, ὅπως καὶ οἱ στρατευόμενοι. Ἡ ἀνατροπὴ αὐτὴ συντελέσθηκε σὲ μιὰ χώρα πού ἀγνοοῦσε τὴν ὑποχρεωτικὴ στρατιωτικὴ θητεία καὶ ἡ ἀτομικὴ ἐλευθερία ἔφτασε σὲ βαθμὸ πού δὲ γνώρισε κανένα κράτος τῆς γῆς. Κάθε φορὰ πού ἡ Κυβέρνηση γύρισε τὰ περιοριστικὰ μέτρα ἢ κοινὴ γνώμη ἐπέκρινε τὴν ἀπόφασί της. Στὶς μερικὰς ἐκλογὰς πού ἔγιναν μετὰ τὴν κήρυξι τοῦ πολέμου, ἡ κυβέρνηση δὲ χτυπήθηκε παρὰ μόνο ἀπ' τὴν ἀντιπολίτευση πού ἤθελε νὰ προχωρήσει περισσότερο ἀπ' τὴν ὀλικὴ κινήσει τῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνους. Οἱ ἐκλογὰς αὐτὰς ἔγιναν τὶς μέρες πού οἱ σύμμαχοι ἔβλεπαν μαῦρα ὄνειρα.

Τι λοιπὸν κάνουν οἱ Ἀγγλίδες πού εἶναι ἐπιστρατευμένες στὶς δυνάμεις τοῦ στρατοῦ ξηρὰς θαλάσσης καὶ ἀέρος; Ἐκτελοῦν ἐργασίες πού δὲ χρειάζονται τὴ συμμετοχὴ τῶν ἀνδρῶν. Εἶναι τροχονόμοι,

τηλεφωνήτριες, γραμματείς, οδηγοί όχημάτων και ταχυδρόμοι. Χρησιμοποιούνται επίσης ως σύνδεσμοι και μετεωρολόγοι. Ξέρουν την αξία των μυστικών ειδήσεων. Είναι φωτογράφοι ήλεκτρολόγοι, όπλοποιοί. Όδηγοὺν τὰ αεροπλάνα ἀπ' τὰ ἐργοστάσια στὰ αεροδρόμια. Ἀντεκατέστησαν τοὺς ἀνδρες στὰ ἐργαστήρια. Συμμετέχουν στὰ κινητὰ νοσοκομεία. 1.300 γυναῖκες συνόδεψαν τὸ στρατὸ στὴ Γαλλία στὴν Ἑλλάδα στὴν Ἰταλία. — Πολλὲς περασνημοφορήθηκαν γιὰ πράξεις ἀνδρείας. Οἱ γυναῖκες χρησιμοποιήθηκαν στὴν πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία, στὴν ἀστυνομία στοὺς ὀργανισμούς. Φροντίζουν ἀκόμη γιὰ τὰ θύματα τῶν βομβαρδισμῶν μὲ ἀξιοθαύμαστη ψυχραιμία, θάρρος καὶ αὐτοσυγκέντρωση. Μετὰ τὸν βομβαρδισμό ἐπιδένουν τὰ τραύματα, στεγάζουν τοὺς πικθόντας πρόχειρα, τοὺς τροφοδοτοῦν καὶ φροντίζουν γιὰ τὴν ἀπομάκρυνση τῶν παιδιῶν τους.

Τὴν νύχτα τῆς 10ης Μαΐου 1942 τὸ Λονδίνο βομβαρδίσθηκε μὲ πρωτοφανῆ σφοδρότητα. Στὸ μέρος ποὺ δρέθηκε ὑπῆρχαν μερικοὶ τραυματίες. Χρειαζόνταν ἀφάνταστο ψυχικὸ σθένος γιὰ νὰ πλησιάσῃ κινεῖς τὰ ἀκρωτηριασμένα μέλη, τὰ χαινόντα κρανία τῆς ἀνοιχτῆς κοιλίας. Οἱ γυναῖκες ποὺ ἔκαναν αὐτὴν τὴν ἐργασία, τὴν ἔκαναν μὲ δύναμη ψυχικὴ, ἤρεμα καὶ μεθοδικά, δίχως βία καὶ ταραχὴ ἢ ἐπίδειξη. Μερικὲς γυναῖκες προσεφέρθησαν θεληματικὰ νὰ ὑπηρετήσουν ἐνῶ ἡ ἐργασία αὐτὴ δὲν ἦταν στὴ δικαιοδοσία τους. Τὴν ἐπομένη τῆς ξαναβρῆκαν ὅλες στῆς κανονικὲς τοὺς δουλειές. Τὰ μάτια ἦταν κοκκινισμένα καὶ τὸ πρόσωπό τους λίγο ὠχρό. Καμιά δὲν ἀνέφερε τὴν τραγωδίαν τῆς πόλεως. Αὐτὸν τὸν ἥσυχον ἠρωϊσμό τὸν ξαναβρίσκουμε παντοῦ ὅπου οἱ ἀγγλίδες ἐκπληρώνουν τὸ καθῆκον τους ἀπέναντι τοῦ ἔθνους των. Νὰ μερικοὶ χαρακτηριστικοὶ ἀριθμοί: Ὑπάρχουν 700 χιλ. γυναῖκες ποὺ δουλεύουν στῆς ὑπηρεσίες τοῦ ὑπουργείου δημοσίας υγείας. 125 χιλ. δουλεύουν στὸ προσωπικὸ τῶν ταχυδρομείων ἐνῶ 2.000 ἀπ' αὐτὲς ἐκτελοῦν χρέη ποὺ ὡς τώρα ἦταν ἐμπιστευμένα σὲ εἰδικούς ἐργάτες. Ἀνα-

λαμβάνουν π.χ. τὴν τοποθέτηση τηλεφωνικῶν συρμάτων καὶ τὴν ἐπιτήρηση καὶ λειτουργία τῶν μηχανῶν. Στῆς μεταφορὲς ὑπάρχουν ἀκόμα ἐκπληκτικώτερα πράγματα. Ὑπάρχουν λ.χ. γυναῖκες σταθμάρχαι καὶ εἰσπράκτορες. Στὸ δίκτυο τῶν ἀστικῶν γραμμῶν τοῦ μεγάλου Λονδίνου ὑπολογίζεται μιὰ γυναῖκα σὲ 7 πρόσωπα τοῦ προσωπικοῦ. Σὲ ἄλλες περιπτώσεις σιδηροδρομικῶν ἐργασιῶν οἱ γυναῖκες μεταφέρουν καὶ φορτῶνουν τῆς ἀποσκευῆς καὶ συμμετέχουν στοὺς ἐλιγμούς τῶν ἠλεκτροκινήτων συρμῶν. Αὐτὲς ἔχουν τὴν εὐθύνη τῶν σημάτων δλῶν καὶ ἐκτελοῦν τὴν ἐργασία τους μὲ ζηλευτὴ ταχύτητα καὶ ἀκρίβεια.

Ἐδῶ τελειώνει ὁ ρόλος τῆς γυναῖκας στὴ σιδηροδρομικὴ ὑπηρεσία τῆς Ἀγγλίας. Ὅμως τὸ πεδίου δράσεως τῶν γυναικῶν στὸ σύγχρονο πόλεμο δὲν σταματᾷ ὡς ἐδῶ. Ἀκόμα καὶ στὰ λιμάνια συναντοῦμε σήμερα γυναῖκες. Ἐχετε δάψη ποτὲ τὸ κάτω μέρος μιᾶς γεφύρας ποὺ συνδέει τῆς ὄχθες ἐνὸς ποταμοῦ; Δὲν τὸ φαντάζομαι. Ὑπάρχουν ὅμως γυναῖκες στὴν Ἀγγλία ποὺ κάνουν ἀκριβῶς αὐτὴ τὴ δουλειά. Αἱ γυναῖκες αὐτὲς δὲν δουλεύουν ἀναγκαστικά, ἐπειδὴ μισθοδοτοῦνται. Στὴν Ἀγγλία ὑπάρχει ἡ ἐταιρία τῆς ἐθελοντικῆς γυναικείας ὑπηρεσίας ποὺ ἀριθμεῖ πάνω ἀπὸ ἕνα ἑκατομμύριο ἐταίρους. Πρόκειται γιὰ γυναῖκες ποὺ ὑπόγραψαν συμβόλαιον γιὰ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου. Ἡ συνεργασία τους εἶναι ἐντελῶς ἀμισθῆ. Ὅταν ἔκανα τὴν περιοδείαν μου γιὰ τὴν ἐρευνα μου μὲ συνόδευσεν, μιὰ γυναῖκα, ἐπειδὴ μου, ἦταν ἀπαραίτητος ἕνας ὀδηγὸς γιὰ νὰ μὲ κατατοπίσῃ. Ἦταν μιὰ ἀπόφοιτος πανεπιστημίου εἰδικευμένη στὴν ἐθνογραφία. Ἦταν μιὰ ἀπ' τῆς χιλιάδες περιπτώσεις ποὺ συναντοῦμε σήμερα στὴν Ἀγγλία. Ἐδινε ὅλον τὸν καιρὸ τῆς, τὸν ἑαυτὸ τῆς, τὰ χρήματά τῆς καὶ τὸ μισθὸ τῆς γιὰ τὸν πόλεμον καὶ τὴν νίκη τῆς πατρίδας τῆς, γιὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους τῆς. Αὐτὴ εἶναι ἡ γυναῖκα κι' αὐτὸς εἶναι ὁ πολῦτιμος ρόλος τῆς ποὺ παίζει στὸ σύγχρονον πόλεμον.